

IN VITAS
 PATRIARCHARUM AQUILEJENSIVM
 P R A E F A T I O
 LUDOVICI ANTONII
 MURATORII.

Ferdinandus Ughellus V. C. Tomo V. Italiae Sacrae Aquilejensium Patriarcharum seriem ac Vitas proxime elapso Seculo nobis dedit; eoque in labore illum praecefferant Dandulus, Sigonius, Panvinius, Sabellicus, Leander, Doglionus, Claudius Robertus, & fortassis omnium diligentissime Johannes Candidus. Supervacaneum itaque videri possit, post tot Scriptores in eodem stadio versari, atque eruditis oculis maceriem minime novam exhibere. Dignitas tamen Aquilejensis Ecclesiae facit, ut libenti animo accipiendum sperem & hunc Libellum. Siquidem in eo quaedam non contemnenda habentur, aliis ignota, & digna profecto, quae ad posteros transeant. Quis Opusculi Auctor fuerit, prorsus ignoro, quum nullius nomen in Ambrosiano Codice appareat, unde illud exscripti. Tempus autem, quo vixerit, conjecturis nonnullis assequi possumus. Quum Catalogum suum perducatur hic Scriptor usque ad *Nicolai Patriarchae* mortem, scilicet usque ad Annum Christi 1358. nihilque referat de *Ludovico Turriano* illius successore, veri mihi videtur simile, sub eodem Ludovico, aut non longe postea, conscriptum fuisse Opusculum. Certe ante Annum 1420. haec literis mandata fuerunt, ut illinc discere possumus, ubi de Sancto Marco legitur: *Evangelium propria manu scripsit, quod HODIE in Aquilejensi Ecclesia omnibus videre volentibus demonstratur.* Illustrissimus vero Fontaninus nunc Archiepiscopus Ancyranus in Epistola quadam apud Cl. V. Patrem Bernardum de Mont-faucon legenda in Diario Italico pag. 56. ostendit, vetustissimum Evangelii memorati Codicem Venetias, ubi nunc servatur, circiter Annum 1420. fuisse delatum. Quare intelligas, ante ea saltem tempora Scriptorem nostrum haec literis consignasse. Quanta vero fide ac sedulitate in his referendis usus ille fuerit, non vacat in praesentia disquirere. Laudato Clarissimo Fontanino hujusmodi curam ac studium relinquere juvat, quippe qui Foro-Julien-sium res, patriaeque suae Historiam amplissimis nunc & elaboratis commentariis persequitur. Ueberius ille nos docebit, quantum ab Historiae veritate dissentiant, quae haec de anticipata Patriarchatus appellatione, & duobus Peregrinis & Gotfredo Patriarchis habentur: reliqua vero pro sua eruditione aut corriget, aut novis luminibus augebit.

Et haec quidem praefatus fueram Anno 1713. quum has ipsas Vitas ex Ambrosianae Bibliothecae Codice MSto primum in lucem eduxi, & celeberrimi Seminarii Patavini typis edidi Tomo IV. Anecdotorum meorum pag. 321. Poscit nunc institutum meum, ut ad censum Italicarum rerum accedat etiam Opusculum illud, iterumque recudatur; & merito sane, quum ad Ecclesiae nobilissimae Historiam illustrandam non parum conducere possit. Hujus autem Historiolae ab Anonymo Auctore profectae mentionem jam pridem fecerat Gerardus Johannes Vossius de Historic. Latin. Lib. 3. Cap. 7. in haec verba scribens: *Ad haec etiam tempora (idest Laurentii Vallae) pertinet Auctor incertus Chronici Patriarchalis, quod MStum apud Utinenses exstat. Orditur a Christo nato, & pergit usque ad Annum MCCCLXXXVI. quemadmodum indicio mihi fuit syllabus Utinensium Historicorum Venetiis transmissus ab Illustrissimo & amplissimo Dominico Molino.* Sed melius haec, ut nemo non videt, ineundae erant Vossio rationes, quum ad tempora Vallae, atque adeo ad Annum 1460. pertinere scribat Historiam hanc, quam tamen ipse fatetur deductam ad Annum tantummodo 1386. Immo in Ambrosiano Codice eadem vetustiore adhuc exhibet Auctorem: ibi enim consistit ille, ut antea monui, in morte Nicolai Patriarchae, hoc est in Anno 1358. Et sane, uti animadvertit Cl. Vir Apostolus Zenus Augustissimi Caesaris Caroli VI. felicissime imperantis Historiographus & Poeta